

גליון מספר: 31

שבת פרשת תצוה

העלון מוקדש להצלחת נוחי

בן זהבה ויוסף דורון בן דזי

0542390375 - מאור

— האליון השבועי של קהילת מכון —

יצירת תורה

מדוע לא מוזכר שמו של משה רבנו

הרב יעקב דואני / רב במכון יגדיל תורה ומחבר הספר בית חם

בכל פרשות התורה, מרגע שנולד משה רבנו (פרשת שמות) עד סוף חומש דברים אין אפילו פרשה אחת ששמו של משה רבנו לא מוזכר, מלבד פרשת תצוה.

ויש לשאול, מדוע משה רבנו לא מוזכר גם בפרשה זו?

שאלה זו מתעצמת כאשר עושים השוואה למה שנאמר בפרשת אמור. בפרשת אמור כתוב בענין מצוה זו של הדלקת המנורה: "וידבר ה' אל משה לאמר. צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד", וקשה, מדוע לא נקט גם בפרשתנו בלשון זו של "וידבר ה' אל משה לאמר", אלא כתוב: "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד" מבלי להזכיר את הפניה אל משה?

מצאנו שלושה תירוצים מרכזיים:

1. הרא"ש בפירושו על התורה מביא תירוץ ששמע לשאלה זו. תירוץ זה מבוסס על דברי הזהר (פרשת פנחס רמז). משה רבנו לא הוזכר בפרשה זו, משום שמשה רבנו אמר לקב"ה בחטא העגל: "ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", ומבואר במסכת מכות (יא ע"א) ש"קללת חכם אפי' בחנם היא באה".

לפי זה, משורת הדין היה צריך ששמו של משה רבנו יימחק מכל פרשות התורה שהרי אמר "מספרך", אך הקב"ה עשה לפניו משורת הדין ונמנע מלהזכיר את שמו של משה רק בפרשה אחת, וזו פרשת "תצוה".

ומדוע לא הוזכר שמו של משה דוקא בפרשת תצוה ולא בפרשת אחרת? משום שפרשת תצוה היא הפרשה האחרונה לפני חטא העגל (שהרי חטא העגל בפרשת כי תשא), וניתן לפרש את דברי משה רבנו שאמר "מספרך" לא על כל ספר התורה אלא רק על פרשה אחת, והיא פרשת תצוה שהיא הפרשה האחרונה שנכתבה קודם חטא העגל.

2. תירוץ נוסף לשאלה זו מופיע בדברי בעל הטורים. הטעם שמשה רבנו לא הוזכר

<< המשך הדבר תורה בעמוד האחרון >>

דברים במחשבה
"בצלמנו כדמותנו"

פתרון החידה הקודמת
אדם ששותה משקים לרפואה

החידה השבועית
ברכה על סוכר

"בצלמנו כדמותנו"

הרב אמיר אזולאי/ רב במכון יגדיל תורה מחבר הספר על שלושה דברים

הקדמה:

בשנה הנוכחית והמתקדמת אשר בתוכה אנו ניצבים, שנת 2022 למניינם, ניתן לראות שהחברה האנושית ברובה, נתונה תחת השפעותיה הרבות של מה שמכונה "הפוסט מודרניזם". אחת מההשפעות המקיפות ביותר של מושא זה, הינו הדביקות המוחלטת בטבעיות הגשמית. וכך נמצא קמפיינים ומערכי פרסום רבים שלכולם מסר אחיד וברור- תהיה מי שאתה, אל תשתנה, אל תתן לאף גורם לשנות ולו תכונה קלושה מבין תכונותיה הרבות.

על אף האמת המסוימת הגנוזה בתוך התפיסה הנ"ל, הנה היא מיוצגת בעולם הרחב בצורה גסה ומעובה, המלאה בסיגים רבים. תחת האמירה "אני זה מי שאני" או "ככה נבראתי" אנשים רבים פשוט משלימים עם כל חסרונותיהם ואינם משאירים ולו פתח קלוש לתיקון והתקדמות. אט אט הפכה לה החולשה האנושית לאידאל, עד כי בעולם המודרני, כל ילד רך בשנים, מתחנך לתפיסה פאסיבית של כוחות נפשו, תפיסה אשר אומרת בפה מלא וללא כל בוש: "הטבע הגולמי שלך זה מי שאתה, אל תאבד אותו, תשמור עליו קרוב".

אך תורת אומתנו הקדושה והטהורה, מלמדת אותנו מסר הפוך בדיוק. לא פאסיביות והשלמה עם החסרונות אשר אופפות את חיינו היא השגת הייחודיות האישית הנכספת. אלא מלמדים אותנו חכמינו לאורך הדורות עפ"י דברי התורה הקדושה החצובה ממחצבי הקודש העליונים- אמרותיו הטהורות של השי"ת, שלמרות העובדה שכל אדם הוא בעל כוחות נפש ייחודיים, כוחות אלו צריכות הן לצאת אל הפועל ע"י עבודה ועמל. חלילה לנו מלומר שהגעה אל השלימות כרוכה היא בחוסר מעש והשלמה עם הטבע הגולמי. מפאת חשיבותם של הדברים נרחיב בהם מעט את היריעה במהלך דברינו הבאים:

"נעשה אדם בצלמנו כדמותנו"

בספר בראשית, מתואר מעין דו שיח עליון ונסתר בין השי"ת למלאכים שבו טמון המפתח לעניין בו אנו עוסקים:

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

נַעֲשֶׂה אָדָם

בְּצַלְמֵנוּ

כְּדִמּוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ

בְּדֶגֶת הַיָּם וּבְעוֹף

הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה

וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ

הָרֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ"

השי"ת מתאר שהאדם שהוא עתיד לברוא בעולם הוא בעל צלם ודמות עליונה מאין כמותה, צלם ודמות כדוגמת העליונים. כמובן שהדברים עמוקים הם מיני ים, ואין זה המקום להרחיב במשמעותם המופלאה. אולם בכ"ז נעיין מעט בעניין הצלם והדמות שבה נברא האדם. ראשית נשאל שאלה פשוטה: מהו 'צלם אלוקים' שבו נברא האדם, ומהו 'דמות אלוקים'? מה ההבדל ביניהם?

על מנת להשיב כראוי על שאלה זו, נעיין בדבריו הנפלאים של הרמ"ק הקדוש בספרו 'תומר דבורה' (ריש פרק א'):

"האדם ראוי שידמה לקונו ואז יהיה בסוד הצורה העליונה צלם ודמות שאילו ידומה בגופו ולא בפעולות הרי הוא מכזיב הצורה ויאמרו עליו צורה נאה ומעשים כעורים שהרי עיקר הצלם והדמות העליון הן פעולותיו ומה יועיל לו היותו כצורה העליונה דמות תבנית אבריו ובפעולות לא ידמה לקונו"

מתוך דבריו הנפלאים של הרמ"ק הקדוש, ניתן לדלות תשובה ראויה לשאלתנו. האדם נברא בצלם ודמות. מהי אותה הדמות? פירוש הדבר הוא שהאדם נברא בעולם עם יכולת רוחנית עליונה לדבוק בבוראו ולחיות חיים של קדושה וטהרה באופן תדיר. לשם כך נברא האדם בסידור איברים גשמיים מדוקדק מאד, שהם אלו אשר מקנים לו את היכולת לפעול בקודש ולהדבק על ידם בהשי"ת. כידוע לכל איבר ואיבר בגוף הגשמי יש שורש רוחני עליון ונסתר שמאיר אותו באור יקרות. ויותר מכך, כידוע כל המצוות כולן הן כנגד חלקים

כיו"ב כתב הרב קוק זצ"ל (מוסר אביו, ב', א') דברים יסודיים וחשובים, המהווים המשך ישיר לאמור עד כה:

"תנאי גדול התנה החסיד בחובות הלבבות עם הנפש שתתרחצ לקבל מרירות הסם. וזהו דבר מוכרח מאד, וכל-זמן שיאמר לעצמו שלום שלום, ורק בנועם לבד ילך באורח סלולה, הוא קרוב אל המכשול, כי יותר יש לחשוך את הדמיון, שמפני שאיני חושש כל-כך אם לא יעזוב הדרך הרע, מתוך כך אינו מצטער בקרבו, משנאמר שתכף ומייד מבין ומכיר את השביל הטוב איך להנצל. אמנם כללא הוא, ששינוי הרגל הוא דבר כבד ואינו נח לאדם, וזהו גם במעשים חמריים, שפעולתם כבדה וצריך האדם להניע אבריו לזה, ומכל מקום, אם הרגיל אדם עצמו באיזו תנועה תדירה, יקשה לו מאד למנעה ממנו, ועל-אחת-כמה-וכמה תנועות מחשבות הנפש, שהן בני-רשף קלים מאד בתנועתם, והורגלו לחשב תמיד כפי ציורי-הלב הגסים, באופן השגת כל עניני החומר והדמיון ואופן הנועם בהם מענין הנאות הערב הגופני ואהבת כבוד וגאווה ויתר הדרכים המעוקלים, שבחבור מחשבות הנפש עם מזג הגוף בלא סדור מוסכם מהחכמה המחיה בעליה יוציאו קוצים ודרדרים באין ספק."

הרב זצ"ל בדבריו הנפלאים מורה לנו יסודות חשובים ועיקריים. אם חפץ האדם להוציא את כוחו אל הפועל, אם הוא רוצה לגלות את הצלם האלוקי שבו הוא נברא ולהאיר באמצעותו את הגוף, עליו להיות מוכן לדרך קשה וסזיפית. האדם החפץ לדבוק בקונו ולעובדו באמת ובתמים אינו יכול להפוך את הטבעיות הגולמית שבו שמלאה בסיגים גשמיים לדבר אידאלי. עליו לעבד היטב את טבעיותו עד כי יזקק הוא מתוך סיגיה את הזהב הטהור הטמון בה.

ובאמת עצם הרצון לקבל את הקשיים הנפשיים הרבים שעבודת ה' מביאה עמה מוכרחת היא עד מאד. שכן כפי שמסביר הרב, מעצם היות האדם נברא גשמי הוא מלא בהרגלים גשמיים אשר הסתפחו אל אישיותו כבר מעת הורתו. ההרגלים הללו פעמים רבות מנוגדים ברמה כזו או אחרת אל ערכי הקדושה ואל החיבור עמה. אולם מעצם העובדה שהרגל כשמו כן הוא, דבר שהפך להשגרת חייו הנוחה והמוכרת של האדם, קשה לו לאדם עד מאד לשנות את אופי חייו, את המציאות הבטוחה והמוכרת. קשה לנו להפטר מהרגלים שליליים שעוטפים את חייו והניתוק מהם הוא ניתוק כואב

מדוקדקים מגופו של האדם ובכוחם להאיר ולהחיות באור רוחני עליון את גופו הגשמי של האדם. בזכות העובדה שהגוף הגשמי נברא בצורה המותאמת לשורשים הרוחניים של המציאות, יכול האדם להדבק בבוראו באמת.

א"כ האדם נברא בדמות עליונה, שכן גופו הגשמי מותאם אל עבודת הקודש ואל דביקות אלוקית מופלאה. אך צריכים אנו לדעת יסוד חשוב. על אף שנברא האדם בדמות עליונה וטהורה, הרי כל כוחה אינו יוצא אל הפועל כבר בראשית הווייתו, ויותר מכך, הטבע הגשמי מושך את דמותו של האדם מטה לתאוות העולם הגשמי, ומשכיח ממנה את טבעה העצמי השייך לה מעצם היותה נבראת בצורה מותאמת לשורשים הרוחניים והטהורים של המציאות.

אם חפץ האדם לגלות את דמותו העליונה, עליו להשקיע בכך מאמץ רב ולהוסיף נדבך נוסף ומשמעותי. וכאן מגיעים אנו לביאור המושג השני המופיע בפסוק "צלם אלוקים". גם בשפה העיברית המודרנית, המילה צלם מייצגת מעין שלמות פנימית, אמת פנימית מקיפה שמשפיעה אף על הרבדים החיצוניים של האדם. השייך נפח בתוך כל אחד ואחד מאיתנו נשמה טהורה ועליונה, חלק אלוה ממעל ממש כפי שנא' "מאן דנפח מדיליה נפח" הנשמה היא חלק ממשי מהשייך. יוצא מהדברים שנטיעת הנשמה בתוכנו מקנה לכל אדם שלימות פנימית עליונה וכוח חיים נשגב החפץ תמיד להידמות ולהדבק בבורא ית'.

א"כ האדם נברא בצלם ובדמות קונו, כלומר בגוף גשמי המותאם לעבודת הבורא ולדביקות בו ובנשמה העליונה שהיא היא המפיחה בגוף חיים, ומכוח דביקותה בקונה היא הופכת את הגוף למרכבה עבור גילויה, עד שכל מהות האדם הופכת לקדושה וטהורה. אולם צריכים אנו לדעת, שהגוף הגשמי ניתן לנו באופן טבעי ואין אנו צריכים לעמול על מנת לגלותו, אולם את כוח הצלם, כוח החיים של הנשמה הטהורה צריך האדם לגלות אט אט במהלך חייו. ולמען האמת מדובר בעבודה שאיננה פשוטה כלל. על מנת להיות אדם שנברא בצלם ודמות בפועל- צריכים אנו לחשוף את הצלם והדמות ע"י עבודה מקיפה וקשה אשר בכוחה לעבד את טבע הגוף הגולמי ולכוף אותו לעבודת בוראו.

טבעיות בלבד איננה מועילה הרבה אם לא מוציאים את הכוח הגנוז בה אל הפועל ע"י עיבוד רב.

צריך לרצות את מרירות הסם!

ומייסר. בבוא האדם להכנס בשערי העדן של עבודת הקודש, עליו לקחת את העובדה הזו בחשבון. עליו לזכור שבמהלך דרכו יזדקק הוא למאבקים רבים ומשברים עוצמתיים הנובעים מהקושי בעזיבת ההרגל.

צלם אלוקים דורש עבודה:

כללו של דבר, על מנת לזכות אל מעלת צלם אלוקים שנמצאת בנו בכוח ולהחיות באמצעותה את דמותו הקדושה של האדם, צריך האדם לעבוד קשה. יש כאן אמירה יהודית קדושה וטהורה המהווה אנטייתזה ממשית לתפיסה הפוסט מודרנית. היהדות מחנכת אותנו לעמול רבות על מנת לקבל את הטבעיות הטהורה שלנו. הטבעיות הקדושה אינה תבוא מאליה, וזאת מכיוון שישנם קשיים וחסיונות רבות שמונעות

ממנה להופיע בצורה ישירה. אולם כאשר יעבד האדם את אישיותו ועולמו היטב, אזי יזכה הוא לאור רוחני מחיה שיפיח בעולמו חיים חדשים, חיים טבעיים. אנו לא נכנעים לנטיות הגוף והופכים את החולשה לאידאל בצל טענות כדוגמת "זה מי שאני". אנו מבינים שמי שאנחנו באמת, גלוי תחת מעטה עב, ועל מנת לגלות את העצמיות שלנו אנו צריכים לעבוד, ולעבוד קשה. אסור לנו לפחד מהקושי ולהימנע מלבוא בשעריו. הקושי הוא הדרך היחידה לגלות את עצמיותנו באמת ובתמים.

שנזכה להעפיל אל המדרגה העליונה הזו, ולזכות לדמות והצלם הקדושות הראויות לנו מעצם טבענו.

משקים שאדם שותה לרפואה האם מברך עליהם?

הרב מאור תורגימן / יו"ר מכון יגדיל תורה

איתא בברכות לה עמוד ב

עליה אע"פ שאי אפשר שלא יהנה ממנה, וכמו אישה שנאנסה שאע"פ שבסוף יש לה רצון-נחשבת עדיין כאנוסה.

ברכה על מרקחות:

בספר פקודת הלויים של ר"א כתב שכל המרקחות שאינם מאכל בריאים אלא לרפואה ברכתם שהכל. ואע"פ שהם עשויים מפירות האילן דינם כמו שתיתא שברכתה שהכל אע"פ שעשויה מחמשת המינים ואפילו הכי מברך שהכל.

ואע"פ שבשמן עם אניגרון- מברך עץ- זה משום שגם בריאים רגילים לאכלו כך. ומרקחת של זנגביל גם כן נחשבת למאכל בריאים.

אך הבדק הבית העיר שבסימן ר"ח יתבאר שאין הטעם שמברכים על שתיתא שהכל משום שהיא עשויה לרפואה.

פסיקת הלכה:

השו"ע פסק כרא"ש: "כל האוכלין והמשקין שאדם אוכל ושותה לרפואה, אם טעמם טוב והחייך נהנה מהם, מברך עליהם תחלה וסוף".

המ"ב (מג) ביאר שמברך עליהם אע"פ שאינו תאב להם להם ואוכלם רק מחמת אונס חליו. מכיון שסוף סוף החייך נהנה מהם. אמנם אם הם רעים שאין לו הנאה מזה אע"פ שמתרפא מהם אינו מברך כלל.

כשאנסו אותו לאכול:

והרמ"א פסק כאוהל מועד בשם הרא"ה: "אם אנסוהו לאכול או לשתות, אף על גב דהחייך נהנה ממנו אינו מברך עליו, הואיל ונאנס על כך".

שמן זית מברך עליו בורא פרי העץ (ואוקימנא)... בחושש בגרונו... פשיטא, מהו דתימא כיון דלרפואה קא מכוין לא ליברך עליה כלל קמ"ל כיון דאית ליה הנאה מיניה בעי ברוכי.

ר"י, תוס', רבינו יונה, רא"ש- שאר משקים ששותה אותם לרפואה צריך לברך עליהם. והתוס' והמרדכי כתבו שזה דוקא כשיש לו הנאה מהם בלא הרפואה, אמנם אם המשקים רעים שאין לו הנאה מהם לא צריך לברך עליהם.

אך רבינו ירוחם כתב בשם הרמ"ה בתשובה שאדם ששתה דבר לרפואה או אכל לא יברך עליו וכמו דבר שאסור לאכלו ואכלו שלא במקום סכנה שלא מברך- וגם במקום סכנה לא מברך. וסיים שהכלל הוא שכל דבר שלרפואה לא יברך עליו- כמבואר בגמרא "האי מאן דחנקתיה אומצא".

אך הבי"ת תמה עליו דבריו, שפטר מברכה אדם ששותה דבר לרפואה, שהרי בגמרא לגבי השותה שמן מבואר שאע"פ שלרפואה כוונתו יש לו הנאה ממנו וצריך לברך.

אדם שאוכל דבר איסור כשיש סכנה האם מברך:

רבינו ירוחם בשם הרמ"ה- אינו מברך.

רא"ש- מברך (שהרי לגבי חולה שאכל ביום הכיפורים ומברך ומזכיר של יום הכפורים בברכת המזון) וכן דעת ה"מ. ועוד מבואר שהרא"ש בסי' קצו מבואר כראב"ד שאוכל דבר איסור מברך עליו.

רמב"ם- לא מברך על דבר איסור, אמנם אם אוכל לצורך רפואת חולי מברך עליו.

אכילה על ידי אונס:

אוהל מועד בשם הרא"ה- כל אכילה שעל ידי אונס - לא מברך

עדיין את השגיאות
בגינן נהרס הבית
הקודם? אין
זאת, כי
אם החרטה על
החטא היא הקרקע
שמאפשרת להצמיח את
תקוות הגאולה. "וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-

כָּל-צֻרְתֹּי וְאֶת-כָּל-חֻקֹּתַי וַעֲשׂוּ-

אוֹתָם" ה' אומר ליחזקאל-תבשר לעם את

הבשורה על בנית הבית, ואם בני העם ירגישו כלימה על עוונות
העבר-או אז תוכל להורות להם את דרך בניתו על כל פרטיו,
ותוכל ללמד אותם את כל חוקי בניית הבית. כל מי שמאמין
בביאת הגואל יזכה לגאולה, ואם לא יאמין לא יזכה.

ההפטרה לא התחילה בתחילת פרק מ"ג, אלא התחילה מפסוק
"חז"ל הכניסו אותנו לתוך אווירה מעורפלת שבה מצד אחד
נראה ה' עדיין ככועס על התודעה העקומה של העם, וחוסר
נאמנותו להשם, והמצד השני קיים רצון אדיר מאת ה' שהעם
יתעורר, והמפגש בין האלוקים לאדם יחזור ויהיה כבימי
קדם. בעשרת הפסוקים הראשונים של הפרק מתוארת אווירה
שמימית וכן תיאורים רוחניים קדושים מאוד, הנביא יחזקאל
מתהלך בחזונו עם מלאך המדריך אותו בבית המקדש
השלישי, מראות פנטסטיים נראים לפניו, וכבוד ה' חוזר לאחר
שסולק מאז חורבן הבית. ובאמת מדוע לא כך מתחילה
ההפטרה עם כאלה מראות "גבוהים מעל גבוהים"? מדוע חז"ל
לא נתנו להתחיל את ההפטרה מתחיל הפרק? נדמה שחז"ל
לא רצו שנפספס את העיקר: "הפטרה שיש בה תוכחה, אך גם
תקווה גדולה." הרד"ק מדגיש לנו בצורה מובהקת מהו
המסלול הנכון שממנו יעלו כל קולות הגאולה מתוך הכתב. "לא
בשמים היא." התשובה לכל השאלות הבסיסיות היא בד"כ
ממש "מתחת לאף", ואנו יודעים אותה, אך מצפים להכוונה
חדשה ומקורית שלא שמענו מעולם. זה לא יהיה. נפש האדם
היא אותה נפש, תיקונה של הנפש היום יהיה באותן נקודות
שנהרסו בנפשם של אבותינו לפני אלפיים שנה, ערב חורבן
הבית. לכן הקב"ה אומר לנביא "וְאֵם-נִכְלָמוּ" אם באמת ישימו
על ליבם לייבש את הביצות הרוחניות שעדיין לא התייבשו עם
חורבן בית המקדש, רק אז יהיה אפשר להתחיל לדבר עם העם
על הגאולה. ומצד האמת, מי לא היה רוצה בכך? שבת שלום

הנביא יחזקאל מתנבא אחרי חורבן בית ראשון על הבית השלישי
בהפטרת תצוה. נשאלת השאלה האם הנביא דיבר אולי על
בניתו של הבית השני, שכידוע נבנה שבעים שנה לאחר החורבן.
ישנם מפרשים שאומרים שאכן דובר בנבואה זו על בית שני, אך
רוב הפרשנים אומרים שיחזקאל הנביא מדבר על הבית
השלישי. האמת היא שגם אם הנביא דיבר על הבית השני אנו
כבר יודעים שבגמרא ב:סנהדרין צז, נאמר שנבואות הכתובות
בתנ"ך עדכניות ושייכות עד ביאת המשיח, יוצא מזה ששאלה זו
לכאורה מיותרת.

פרשת תצוה עוסקת בציוויים להקמת המשכן כמו כן
ההפטרה. כאמור ה' מדבר אל יחזקאל בעניין צורת בית המקדש
השלישי. היינו מצפים שההפטרה שמדברת על הבית השלישי
תהיה הפטרת נחמה, אך עדיין נראה שההפטרה הזאת היא לא
לגמרי הפטרת נחמה. ה' עדיין מזכיר לעם מדוע נחרב בית
המקדש ומכוון את העם כיצד לנהוג כדי לבנות את הבית
השלישי. או יותר נכון לומר להביא את הגאולה: אֶתְהָ בֶן-אָדָם
הַגָּד אֶת-בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַבַּיִת וְיִכְלְמוּ מַעֲוֹנֹתֵיהֶם וּמַדְדוּ-אֶת-
תִּכְנִית.

הקב"ה מבקש מהעם להצטער על מעשי העבר. ע"י צער זה יאיר
לעם אופק חיובי כמו למשל התחלת בניית המקדש. העם יצטרך
ללמוד את התוכנית שהנביא יחזקאל יביא בפניהם ויתכונן
לגאולה. זהו לימוד חשוב לעם ישראל לדורות, כי נדמה לפעמים
לאנשים מסוימים שהעיסוק בגאולה הוא רחפני חולמני, והם
חושבים שעדיף להשקיע את זמננו בלימוד תורה מסוג אחר כי
"מה כבר יש בידינו לעשות כדי להביא את הגאולה? העיקר כעת
הוא ללמוד תורה!"

אך, כפי שאמרתי לעיל, יחזקאל הנביא מלמד אותנו שיעור
משמעותי לדורות: העיסוק בגאולה מפיח תקווה נוכח צרות
השעה, ועוזר בהפיכת החלום החשוב זה על כל פרטיו, למציאות
ממשית. וְאֵם-נִכְלָמוּ מִכָּל אֲשֶׁר-עָשׂוּ צֻרְתֵּי הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ וּמוֹצָאֵיו
וּמוֹבָאֵיו וְכָל-צֻרְתּוֹ וְאֶת-כָּל-חֻקֹּתָיו וְכָל-צֻרְתּוֹ וְכָל-תּוֹרָתוֹ הַזֶּה
אוֹתָם וְכָתַב לְעֵינֵיהֶם וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-כָּל-צֻרְתּוֹ וְאֶת-כָּל-חֻקֹּתָיו וַעֲשׂוּ-
אוֹתָם. הרד"ק כותב על הפסוק: מה כוונת הכתוב ל: "וְאֵם-
נִכְלָמוּ"? אם יאזין לך העם ויתבייש על חטאיו, רק אז יהיה מותר
לך לגלות את "תוכנית בית המקדש". רק כאשר העם מבין את
שגיאות העבר הוא יכול לצפות לאופק חיובי. כי איך אפשר
לגלות את תוכניות בית המקדש השלישי, כאשר העם לא הבין

שאלת השבוע

מה מברכים על סוכר ומדוע ומה הדין בקני סוכר?
ר' שלמה פרידמן—זכה בשובר לרכישה בקורסים של 100 ש"ח

את הפתרונות יש לשלוח למייל או לוואטסאפ
של המכון עד יום רביעי

myagdiltora@gmail.com / 0542390375

מזלי"ט ואיחולים

העלון מוקדש לרפואת חנה אזולאי בת סוליקה
ולעילוי נשמת מסעוד בן עיישה ושרה בת חנה
ודוד רחמים בין עישא ואברהם ז"ל

ניתן לשלוח מזלי"ט או איחולי ברכה למייל או לוואטאפ
של המכון עד יום חמישי.

<< המשך הדבר תורה מעמוד השער >>

בפרשה זו, משום שפרשה זו עוסקת ב"טכסיסי כהונה" (דינים השייכים לכהנים) והקב"ה לא רצה שתגרום למשה רבנו עוגמת נפש מעיסוק בעניינים אלו של כהנים.

ומדוע שתגרום לו עוגמת נפש מכך? שכן מבואר במסכת זבחים (קב ע"א) שבגלל שמשה רבנו סרב בהתחלה ללכת לשליחות אל פרעה, נאמר: "ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה יוצא לקראתך וראך ושמח בלבך", ודורשים שם בגמרא: "ויחר אף ה' במשה.. ר"ש בן יוחי אומר: אף זה נאמר בו רושם, שנאמר: הלא אהרן אחיך הלוי, והלא כהן הוא! הכי קאמר, אני אמרתי: אתה כהן והוא לוי, עכשיו הוא כהן ואתה לוי" – משמע שהכהונה הייתה אמורה להיות שייכת למשה רבנו, אך בעקבות חטאו, נלקחה ממשה ועברה לאהרן אחיו ולזרעו.

3. בספר קהלת יצחק מובא תירוץ נפלא בשם הגאון מוילנא. הטעם שלא הוזכר משה בפרשת תצוה, משום שתאריך פטירתו הוא ז' באדר (כמבואר במסכת קידושין לח ע"א) ותאריך זה נופל כמעט תמיד בפרשת תצוה (רק לעיתים רחוקות קורה שפרשת תצוה נופל אחר ז' באדר).

והקב"ה שהוא "צופה ומביט עד סוף כל הדורות" ידע שמשה רבנו יסתלק בז' באדר, ולכן לא הזכיר שמו בפרשה זו בכדי לרמוז

על זה.

מכל תירוצים אלו ניתן ללמוד על מידותיו הטובות של הקב"ה, שחיפש לעזור למשה רבנו וללמד עליו זכות. ומצווים אנו ללמוד מהקב"ה וללכת בדרכיו. וכמו שמבואר בספר החינוך (מצוה תרי"א): "נצטוו לעשות כל מעשינו בדרך הישר והטוב בכל כחנו, ולהטות כל דברינו אשר בינינו ובין זולתנו על דרך החסד והרחמים, כאשר ידענו מתורתנו שזהו דרך השם וזה חפצו מבריותיו למען יזכו לטובו כי חפץ חסד הוא, ועל זה נאמר (דברים כ"ח, ט'): "והלכת בדרכיו".